

Ankestyrelsens brev til Esbjerg Kommune om reklame for Street Food Esbjerg

Henvendelse vedrørende reklame for Street Food Esbjerg

En borger har den 2. maj 2018 rettet henvendelse til Ankestyrelsen, som i medfør af kommunestyrelseslovens § 47 fører tilsynet med kommunerne.

13. august 2018

Borgeren har anmodet Ankestyrelsen om at tage stilling til lovligheden af, at Esbjerg Kommune har lavet et opslag på Facebook om Street Food Esbjerg.

J.nr. 18-33146

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Resumé

Det er Ankestyrelsens opfattelse, at Esbjerg Kommune har ydet støtte til de private virksomheder i Street Food Esbjerg i strid med kommunalfuldmagtsreglerne.

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

Ankestyrelsen skal anmode byrådet i Esbjerg Kommune om inden 2 måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Her følger en gennemgang af sagens baggrund og en nærmere begrundelse for Ankestyrelsens opfattelse.

Sagens baggrund

En borger har spurgt Ankestyrelsen, om det er lovligt, at Esbjerg Kommune har lavet et opslag på Facebook, der minder om reklame for Street Food Esbjerg.

Borgeren har vedlagt en kopi af skærbillede af et Facebook-opslag fra Esbjerg Kommune med følgende ordlyd:

"Tillykke til Street Food Esbjerg. Det nyeste skud på stammen blandt Esbjerg kulinariske tilbud åbner i dag.

Vi har fået lov til at sætte 3 x Street Tickets til en værdi på 250 kroner hver på højkant, så vinderne kan prøve de lækre køkkener og barer af.

For at deltage i konkurrencen skal du bare fortælle os, hvor mange år Esbjerg Havn og by fylder her i 2018. ... Se mere"

Under teksten er indsat et link til en film.

Ankestyrelsen har den 17. maj 2018 bedt Esbjerg Kommune om en udtalelse i sagen.

Esbjerg Kommune har den 4. juni 2018 fremsendt sin udtalelse i sagen med bilagsmateriale. Af kommunens udtalelse fremgår følgende:

"Kultur & Fritidsudvalget i Esbjerg Kommune traf den 9. maj 2017 beslutning om afholdelse af et ungebyråd. Formålet med ungebyrådet var blandt andet at tilbyde unge borgere i Esbjerg Kommune en mulighed for at få medindflydelse på de politiske beslutningsprocesser og give deltagerne erfaring med demokrati i praksis. En nærmere beskrivelse af baggrunden for etableringen af ungebyrådet og en beskrivelse af processen fremgår af vedlagte protokoludskrift.

Ungebyrådet blev afholdt den 18. september 2017. De 31 deltagende unge arbejdede med forskellige ideer, som blev præsenteret for Esbjerg Byråd. Byrådet udvalgte herefter den bedste ide, som handlede om skabelsen af et Street Food marked i Esbjerg.

Efterfølgende viste det sig, at der blev arbejdet med lignende planer i privat regi. Der blev derfor etableret en kontakt mellem ungebyrådet og den/de private aktører.

Esbjerg Kommune har i forbindelse med gennemførelsen af processen omkring ungebyrådet løbende informeret om dette på kommunens Facebookside, jfr. vedhæftede eksempler.

Formålet hermed har primært været at informere om ungebyrådets eksistens og arbejde samt de heraf afledte resultater, hvoraf realiseringen af ungebyrådets ide om et Street Food marked i Esbjerg var det ene. Det har således i den konkrete situation ikke været muligt at informere om ungebyrådets arbejde uden at nævne Street Food Esbjerg.

Det har på ingen måde været hensigten med opslagene på kommunens Facebookside at reklamere for en bestemt eller bestemte private virksomheder.

Der henvises i den forbindelse til, at de pågældende Facebookopslag ikke har indeholdt anprisninger eller andre former for fremhævelse af konkrete private virksomheder eller deres produkter.

Esbjerg Kommune er generelt meget opmærksom på, at der ikke på kommunens hjemmeside, Facebookside eller andre sociale medier må reklameres for enkelte private virksomheder. Det kan dog ikke undgås, at der i forbindelse med kommunens almindelige informationsvirksomhed kan forekomme omtale af private virksomheder, når dette har en nær sammenhæng med lovlige kommunale tiltag og aktiviteter. Det er kommunens opfattelse, at dette ikke er i strid med gældende regler, herunder kommunalfuldmagten, så længe hovedformålet med informationen er varetagelse af lovlige kommunale formål.

Kommunen vil også fremadrettet have opmærksomheden henledt på, at der ikke i forbindelse med kommunens informationsvirksomhed forekommer opslag eller lignende, som indeholder eller har karakter af konkret markedsføring eller reklame for bestemte virksomheder eller produkter.”

Ankestyrelsens kompetence

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, jf. kommunestyrelseslovens § 48, stk. 1.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser, jf. kommunestyrelseslovens § 50.

Ankestyrelsens udtalelse

En kommune kan som udgangspunkt ikke uden lovhjemmel drive handel, håndværk, industri eller finansiel virksomhed. En kommune kan som udgangspunkt endvidere ikke uden lovhjemmel yde individuel støtte til erhvervsvirksomheder. Også indirekte støtte er ulovlig i samme omfang, som en direkte økonomisk støtte ville være det.

Det fremgår af § 2 i lov nr. 490 af 7. juni 2006 om kommuners og regioners anvendelse af fast ejendom og løsøre til brug for reklamering for andre, at kommuner kan anvende fast ejendom og løsøre til brug for

reklamering for andre, såfremt reklameringen er i overensstemmelse med markedsføringsloven og anden lovgivning.

Af lovens § 3 fremgår det, at kommunen skal opkræve markedspris for ydelser omfattet af § 2.

Denne hjemmel til at reklamere for blandt andet private virksomheder mod betaling, omfatter ikke kommuners hjemmesider eller andre elektroniske medier.

Af forarbejderne til loven (Folketingstidende 2005-06, L 136 som fremsat) fremgår blandt andet følgende:

"2.2. Gældende ret

...

Det følger af kommunalfuldmagtsreglerne, at salg af reklameydelser i visse tilfælde kan betragtes som accessorisk til varetagelsen af en i øvrigt lovlig kommunal opgave. Det er således antaget, at en kommune lovligt kan sælge reklameplads i form af bandereklamer på idrætsanlæg. Baggrunden herfor er, at det blandt andet som følge af den lange tradition for bandereklamer på idrætsanlæg antages, at bandereklamer på idrætsanlæg har en nær og naturlig sammenhæng med den lovlige kommunale opgave at opføre og drive et idrætsanlæg.

Kommunerne kan endvidere som offentlige myndigheder modtage gaver til brug for varetagelse af kommunale opgaver, ligesom en kommune i den forbindelse må informere om, hvem kommunen har modtaget gaven fra. Der kan f.eks. være tale om, at en privat betaler for et legestativ i en børnehave mod opsætning af et messingskilt med oplysning om, hvem der har sponsoreret det pågældende legestativ. Det er dog af afgørende betydning, at informationen ikke har karakter af generel markedsføring af sponsorens navn eller produkter.(...)"

Det antages i den kommunale tilsynsmyndigheds praksis og i den juridiske litteratur, at en kommune kan gøre reklame for sig selv inden for rammerne af de ulovbestemte kommunalfuldmagtsregler. Dette kan ske over for egne borgere og overfor omverdenen. Formålet med denne reklame er at tiltrække nye tilflyttere, nye virksomheder og turister. Dette kan ske i samvirke med f.eks. et lokalt erhvervsråd eller erhvervs-, turist- og naturorganisationer.

Den kommunale information må ikke virke konkurrenceforvridende i forhold til det private erhvervsliv. For eksempel må information ikke ske med henblik på at begunstige enkelte virksomheder eller at fremhæve dem i forhold til andre. Dette gælder såvel andre lokale virksomheder som virksomheder uden for kommunen

Efter kommunalfuldmagtsreglerne kan en kommune påtage sig en række informationsopgaver af betydning for det lokale erhvervsliv.

I "Kommunernes opgaver" skriver Karsten Revsbech skriver side 233 følgende:

"Som det allerede vil være fremgået, er der grænser for, hvor langt en kommune kan gå med hensyn til at støtte det lokale erhvervsliv i form af information og kontakt. Grænserne kan i hovedpunkt angives således: Støtten skal afspejle lokale fællesbehov og ikke enkelte virksomheders individuelle behov. Kommunen må ikke påtage sig egentlige rådgivningsopgaver (f.eks. konsulentfirmaer og revisionsvirksomhed). Kommunen må heller ikke overtage virksomheders naturlige produktionsomkostninger, herunder omkostninger til markedsføring i forbindelse med de varer og tjenesteydelser, de sælger. Den service og støtte, som kommunen yder, skal stå åben for alle virksomheder, som naturligt kan have en interesse i den."

Ankestyrelsen henviser til side 231-234 i "Kommunernes opgaver", Karsten Revsbech, 3. udgave, 2015, Jurist-og Økonomforbundets Forlag.

På baggrund af oplysningerne i sagen antager Ankestyrelsen, at Street Food Esbjerg består af private virksomheder.

Kommunal støtte til virksomhederne vil derfor som udgangspunkt være i strid med forbuddet mod individuel støtte til erhvervsvirksomheder.

Der er ikke oplysninger i sagen om, at Street Food Esbjerg skulle have betalt Esbjerg Kommune for at omtale Street Food Esbjerg på kommunens Facebook-side.

Ankestyrelsen forstår Esbjerg Kommunes udtalelse således, at kommunen finder omtalen af Street Food Esbjerg på kommunens Facebook-side berettiget med henvisning til, at omtalen var nødvendig for at oplyse om ungebyrådets virksomhed.

Facebook-opslaget ses imidlertid alene at omfatte en konkurrence, hvor borgere kan vinde et antal madbilletter til Street Food Esbjerg, en anprisning af virksomhederne i Street Food Esbjerg samt et link til en film, der viser personer, der indtager mad og drikke. Det omhandlede

Facebook-opslag ses ikke at nævne ungebyrådet, andre kommunale aktiviteter eller andet, som kan udgøre en lovlig kommunal interesse.

Det er på denne baggrund Ankestyrelsens opfattelse, at opslaget er egnet til at fremkalde opmærksomhed om virksomhederne i Street Food Esbjerg, og at opslaget fremhæver de pågældende virksomheder på bekostning af andre.

Det er på denne baggrund Ankestyrelsens opfattelse, at Esbjerg Kommune har ydet støtte til de private virksomheder i Street Food Esbjerg i strid med kommunalfuldmagtsreglerne.

Ankestyrelsen skal anmode byrådet i Esbjerg Kommune om inden 2 måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Ankestyrelsen har sendt en kopi af dette brev til borgeren.

Udtalelsen vil blive offentliggjort på www.ast.dk i anonymiseret form.

Venlig hilsen

Christian Bernhard